Кузьменко В. В., Слюсаренко Н. В.*

ПОСТАТЬ ПРОФЕСОРА М.І.СМЕТАНСЬКОГО

Часом, лише втрачаючи близьку людину, починаєш розуміти наскільки багато місця вона займала у твоєму житті, наскільки важливу роль відігравала, наскільки значну допомогу надавала тобі та оточуючим… Але зазначене аж ніяк не стосується Миколи Івановича Сметанського, який і за життя посідав вагоме місце в життєдіяльності багатьох людей, був для них визнаним та незамінним другом, колегою, науковим керівником, членом родини, батьком, чоловіком…

Пригадуючи знайомство з ним, перші зустрічі, спільні проекти, спільний відпочинок, не можна не відзначити такі його риси, як: інтелігентність, доброта, чесність, щирість, стриманість, толерантність, працелюбність, відповідальність, наполегливість, цілеспрямованість та ін. Ці риси одразу «кидалися в очі», привертали до себе увагу, вигідно вирізняли Миколу Івановича поміж інших людей. Саме завдяки їм він легко налагоджував плідну взаємодію з будь-ким і за будь-яких умов, досягав поставленої мети, якою б нездійсненною вона не здавалася.

Професор не дуже любив говорити про себе, але за довгі роки дружби та співпраці ми дізналися, що він родом із села (народився 17.12.1947 року в с. Сокільці на Вінниччині) і проніс любов до нього та сільськогосподарської праці через усе життя (наприклад, із задоволенням багато працював на дачній ділянці, допомагав родичам на селі). Проте, професію вчителя М.І.Сметанський обрав не випадково, за покликанням, адже його завжди хвилювали проблеми виховання підростаючого покоління.

Після закінчення філологічного факультету Вінницького державного педагогічного інституту він розпочав педагогічну діяльність на посаді вчителя української мови (1973), а згодом – директора Качківської середньої школи (1975-1980).

Починаючи з 1980 року і протягом більш ніж двох десятиліть професійна діяльність Миколи Івановича відбувалася у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, де він навчався в аспірантурі (1981-1984), працював на посадах старшого викладача, доцента, завідувача кафедри педагогіки, професора.

За цей час М.І.Сметанський захистив кандидатську (1984) та докторську (1994) дисертації, отримав учене звання професора (1996). Сформувалися й наукові інтереси вченого: дослідження проблем виховання учнівської та студентської молоді, професійної підготовки майбутніх учителів; оцінка професійної діяльності педагогічних кадрів.

В останні роки життя Микола Іванович працював на посаді

* © ***Кузьменко В. В., Слюсаренко Н. В.***

завідувача кафедри соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», а також – професора Вищої Школи Педагогічної в м. Лодзь (Польща).

Він опублікував понад 130 наукових праць у фахових вітчизняних і зарубіжних виданнях, із них: 7 монографій, 5 навчальних посібників із педагогіки для студентів вищих навчальних закладів, понад 100 статей. Зокрема: монографії «Атестація і самоатестація загальноосвітніх шкіл» (2002), «Громадське виховання учнівської молоді в середній школі в США (соціальний аспект)» (2010), «Odpowiedzialność za wychowanie» (видано в Польщі, 2010); навчальний посібник «Педагогіка» (2006, 2007) та ін. У його працях, як правило, проглядається чітка авторська позиція й новий підхід до розв'язання певної проблеми.

Під керівництвом професора захищено 47 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук і 4 докторські дисертації.

Він очолював держбюджетні дослідження із проблеми інтеграції змісту дисциплін психолого-педагогічного циклу, педагогічної підготовки майбутніх учителів. Тривалий час був головою спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертацій у Національній академії прикордонних військ України (м. Хмельницький), членом спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій при Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, членом спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертацій при Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, а також членом ВАК України, головним редактором журналу «Наукові записки Вінницького педагогічного університету (серія «Педагогіка і психологія»)», членом редколегій ряду фахових видань, рецензентом низки монографій, навчальних посібників, першого в Україні «Українського педагогічного словника».

М.І.Сметанський був делегатом першого Всесвітнього з'їзду українців, першого Всеукраїнського з'їзду вчителів, членом колегії обласної освіти, входив до складу вченої ради, методичної та експертної комісії із присвоєння наукових звань університету.

За плідну та самовіддану діяльність він отримав почесний знак «Відмінник освіти України» (2002), став лауреатом обласної педагогічної премії (2004), нагороджений медаллю «За сприяння в охороні державного кордону України» (2004), неодноразово був відзначений грамотами Міністерства освіти та науки України й ін.

18 грудня 2013 року серце Миколи Івановича зупинилося…

Україна втратила знаного фахівця, доктора педагогічних наук, професора. Однак постать ученого назавжди залишиться в нашій пам'яті завдяки його справам, спрямованим на благо кожної людини, розвиток освітянської галузі та педагогіки.